

ne mogel biti srečen in kakor bi bilo delo najhujše zlo na svetu! Ali gorje je povsod doma! Kakor sreča tudi! Tako pristno nam proletarca še nihče ni naslikal kot Gorkij, zato pač, ker je bil sam proletarec! On svojih junakov iz nižine ne opisuje iz kakega zunanjega nagiba, ampak ker čuti ž njimi in ker ve, da je duša proletarca naposled isto, kar duša vsakega drugega človeka. Ena duša, eno življenje! Človek se razločuje od človeka v svojem jedru ubogo malo. V prsih vsakega človeka tli želja po spoznanju, želja, popeti se kvišku. Čim močnejša ta želja in čim manjša možnost, da se uresniči, tem večja tragika. Nekaj vekovitega, obče človeškega je, kar nam razkazuje Gorkij v svojih proletarskih povestih, in to je vzrok, da zasledimo tudi v največjih moralnih propalich njegovih potezic, ki se nam vidijo znane in potezam naše duše sorodne. Zato so nam tudi njegovi junaki tako simpatični, zato sočuvstvujemo ž njimi, pa naj so še tako globoko padli. — V „Jerneju Turazerju“ pogrešamo one globosti in onih občečloveških potez — ki odlikujejo Gorkega dela.

Dne 2. decembra so igrali prvič na našem odru veseloigro v 3 dejanjih „Sveta vladar v škripcih“, češki spisal Emanuel Bozděch. Ker smo bili zadržani, udeležiti se predstave, ne moremo izreči sodbe o njej. Da igra ni doživela reprize, ne moremo smatrati za dobro znamenje.

Dne 8. decembra popoldne so se uprizorili prvič v sezoni Govekarjevi „Legionarji“, 10. decembra popoldne pa so igrali tretjič „Malo Dorrit“.

V proslavo 150. rojstnega dne prvega slovenskega dramatika Antona Linharta smo imeli dne 12. decembra slavnostno predstavo. Predstavljal sta se poleg „Županove Micke“ dve izvorni enodejanki, predigra in poigra, kateri je po zasnutku g. dr. Jos. Vošnjaka ad hoc spisal Anonimus.

„Županova Micka“ je skromno delce, a pristen otrok svojega časa in to na tej igrici še vedno mika. Zgodovinske reminiscence vzbujajo v človeku vedno neko prijetno čustvo, menda zato, ker se zavedamo ob njih svojega napredka. „Predigra“ in „poigra“ nista nič posebno duhoviti, a idejo, iz katere sta se porodili, moramo pohvaliti. Obe enodejanki sta tehnično še dokaj spretno zgrajeni in sta dali slavju neki celoten okvir in prijetno zaokroženost. Zaključila je predstavo alegorična podoba. Slikovita skupina je bila z okusom sestavljena in je mogočno učinkovala. 57.

„Carjev kurir“, ki ga je po Jules Vernejevem romanu priredil R. Elcho in ki se je uprizoril prvič na našem odru dne 20. decembra, je baš tako malo drama v pravem pomenu besede kot „Pot okoli sveta v 80 dneh“. Slučaj je izključni činitelj v teh igrokazih in s strogo dramatičnega stališča nas zanimljejo kvečjemu značaji posameznih oseb, ki nastopajo v njih. Da pa je „Carjev kurir“ velezabaven, in sicer zabaven v dobrem zmislu besede, ne bomo prerekali.

Dne 26. decembra popoldne je prišel po daljšem presledku Finžgarjev „Divji lovec“ na vrsto.

Nekaka stagnacija se kaže zadnji čas pri dramskih predstavah. Vzrokov je lahko mnogo. Kdo ve, s kakimi težavami se je boriti intendanci. Upamo pa vendar, da bomo imeli kmalu priliko, videti zopet kako znamenitejšo dramsko delo na našem odru!

B. Opera. Dve jako lepi operni predstavi smo imeli dne 28. novembra, ko so tretjič letos peli „Aido“, in dne 30. novembra, ko se je uprizoril prvič v sezoni „Trubadur“. Obakrat je nastopil kot gost g. E. Cammarotà iz Zagreba.

G. Cammarota je pevec, kateri čuti v srcu vsako noto, ki jo poje. Šele spričo tako umetniškega petja, kakor je njegovo, pride človeku do zavesti vrednost kake skladbe! Za ta dva večera smo intendanci našega gledališča odkritosrčno hvaležni!

Dne 8., 10. in 17. decembra se je pel kot noviteta na našem odru slavnoznani Rossinijev „Brivec seviljski“. Sveža melodijoznost in prelestna ubranost, po katerih se odlikuje to poleg „Viljema Tella“ najznamenitejše delo Rossinijevo, jamčita, da ta opera nikdar ne zastari in da bode še dolgo uspešno kljubovala zobu časa.

Pred Božičem smo dobili tudi prve operetne predstave v letošnji sezoni. Peli so z lepim uspehom dne 14., 19. in 26. decembra „Cigana barona“.

Dr. Fr. Zbašnik.

Med revijami

„Osa“. Z enajstim novembrom t. l. je jela „Narodna tiskarna“ izdajati nov list, satirično-politični in humoristični tednik „Oso“. Z odkritosrčnim veseljem smo pozdravili ta najnovejši tednik slovenski. Takoj prve številke so pokazale, da je „Narodna tiskarna“ izredno ustregla našemu občinstvu, ki se je takoj početkoma živoanimalo za mlado „Oso“.

Doslej so se prej ali slej izjalovili še vsi poizkusi na tem polju, največ pač zato, ker se nihče tako hitro ne zameri in pristudi bralcu kakor pomilovanja vreden talmi-humorist, nekaj pa tudi zaradi tega, ker so poizkušali večinoma nezmožni Demokriti po vsej sili zadeliti zevajoče vrzeli z nerodno spačenimi tujkami in neokusno izpodrecanim predpusnim puhloslovjem. Zato nas veseli prav posebno, da se uredništvo „Ose“ dosledno ogiba zverženih spak in da goji vseskozi le plemenitejši dovtip ter prinaša satire, katerim se literarna vrednost ne more odrekati.

„Osa“ prinaša poleg mnogovrstnega, zares izbornega čtiva tudi najmanj po dvojje podob iz rok akademično izvežbanih slovenskih umetnikov. Ker provzroča to zaradi dragih klišejev jako mnogo stroškov, je upravičena nada, da bo naše inteligentno občinstvo z veseljem podpiralo „Oso“ in pridno segalo po njej; le tako je mogoče, da se poveča list, pomnože podobe in pa da hitreje izide vsaj večji del doposlanega gradiva. P.

„Občinska uprava“, to je naslov novemu slovenskemu listu, ki je začel izhajati z decembrom pr. l. v Ljubljani. Odgovorni urednik mu je g. dr. Vlado Ravnihar. List izhaja vsakega 1. in 15. dne meseca ter stane celoletno 8 K, polletno pa 4 K. Naročnino in oglase sprejema upravništvo „Občinske uprave“ v Ljubljani. Če se ne motimo, izhaja podoben list tudi na Štajerskem. Ali bi se obe podjetji ne dali združiti? Res so na Štajerskem pri občinski upravi deloma druge razmere nego na Kranjskem, a na drugi strani je toliko sličnega in skupnega tu in tam, da bi se po našem mnenju lahko izdajal skupen organ. Družiti naše moči in buditi med Slovenci raznih dežel zavest skupnosti bodi vselej in povsod naše geslo!

List bode gotovo mnogo koristil, če bode kolikor mogoče praktičen in če bode prinašal poleg poljudno pisanih razprav tudi primerno število vzgledov in vzorcev, za katere bode večina naših županov bolj dovzetna nego za razne članke.